

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ajoneuvolain ja tieliikennelain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ajoneuvolain ja tieliikennelain muuttamisesta (HE 33/2017 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiVM 8/2017 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ajoneuvolain (1090/2002) 13 a §, 14 §:n 5 momentti, 17 §:n 4 ja 5 momentti, 19 §:n 3 momentti, 19 a §:n 2 momentti ja 78 §:n 5 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 13 a §, 17 §:n 4 ja 5 momentti sekä 19 §:n 3 momentti laissa 1042/2014, 14 §:n 5 momentti ja 19 a §:n 2 momentti laissa 1609/2015 sekä 78 §:n 5 momentti laissa 226/2009,
muutetaan 3 §:n 10, 20, 24 ja 30 kohta, 7 ja 10 §, 17 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentti, 24 a, 27, 27 a ja 29 §, 32 §:n 2 momentti, 36 ja 37 §, 39 §:n 1 momentti, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 43 §, 46 a §:n 2 momentti, 50 c §, 50 d §:n 2 momentti, 50 e §:n 2 momentti, 60 §:n 4 ja 7 momentti, 60 a §:n 4–6 momentti, 61 a ja 62 §, 66 a §:n 2 momentti ja 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 73 §, 76 §:n 1 ja 3 momentti, 78 §:n 2 momentti, 84 §:n 2 momentti, 86 a §:n 3 momentti, 89 §:n 4 momentti sekä 93 b §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 10, 20 ja 24 kohta, 37 §, 39 §:n 1 momentti, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 43 §, 46 a §:n 2 momentti, 50 c §, 50 d §:n 2 momentti, 50 e §:n 2 momentti, 78 §:n 2 momentti, 86 a §:n 3 momentti sekä 93 b §:n 2 momentti laissa 226/2009, 3 §:n 30 kohta sekä 66 a §:n 2 momentti ja 4 momentin suomenkielinen sanamuoto laissa 176/2015, 7 §, 17 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentti, 24 a, 27, 29 ja 36 §, 60 §:n 4 ja 7 momentti, 60 a §:n 4–6 momentti sekä 61 a ja 62 § laissa 1042/2014, 10 § osaksi laissa 1609/2015, 27 a § laissa 1042/2014 ja / , 32 §:n 2 momentti laissa 1609/2015, 76 §:n 1 ja 3 momentti sekä 84 §:n 2 momentti laissa 276/2010 sekä 89 §:n 4 momentti laissa 1250/2006, sekä

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 226/2009, 961/2013, 176/2015 ja 1609/2015, uusi 31 kohta, lakiin uusi 19 b ja 24 b § sekä 50 e §:ään, sellaisena kuin se on laissa 226/2009, uusi 3 momentti seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *rekisteröintikatsastuksella* yksittäisen ajoneuvon luokittelua, vaatimustenmukaisuuden toteamista ja rekisteröintiä varten suoritettavaa tarkastusta;

20) *nimetyllä tutkimuslaitoksella* laitosta, jonka Suomi on nimennyt toimimaan tutkimuslaitoksena ja joka on ilmoitettu Euroopan komissiolle tai Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeristölle;

24) *CE-merkinnällä* tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaista merkintää;

30) *rekisteröinnin suorittajalla* Liikenteen turvallisuusvirastoa ja ajoneuvojen rekisteröintitoiminnasta annetun lain (175/2015) 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua sopimusrekisteröijää;

31) *luokittelumassalla* M-, N- ja O-luokan ajoneuvon ajoneuvoluokan määrittämisessä käytettävää, suurinta teknisesti sallittua kuormatun ajoneuvon pyörien välityksellä maahan kohdistuvaa massaa.

7 §

Ajoneuvon muuttaminen, rakentaminen ja korjaaminen

Ellei jäljempänä toisin säädetä, liikenteessä käytettävää ajoneuvoa ei saa käyttöönoton jälkeen korjata, muuttaa, antaa muuttua tai varustaa lisälaitteella siten, ettei ajoneuvo enää täytä vaatimuksia, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Ajoneuvon iän ja luontaisen kulumisen vuoksi ajoneuvosta turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuva riski ei myöskään saa lisääntyä vähäistä enempää.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset ajoneuvon korjaamisen, kunnostamisen ja rakenteen muuttamisen teknisistä vaatimuksista sekä vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta tarkoituksenmukaisuussyistä sovellettavista vähäisistä poikkeuksista ja vaihtoehtoisista vaatimuksista. Poikkeuksista ja vaihtoehtoisista vaatimuksista turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuva riski ei saa lisääntyä vähäistä enempää. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset myös ajoneuvoon sen erityiskäyttöä varten asennettavien valaisimien ja muiden lisälaitteiden turvallisuusvaatimuksista.

2 luku

Ajoneuvojen perusluokitus

10 §

Auto

M- ja N-luokan ajoneuvo (*auto*) on henkilöiden tai tavarankuljetukseen taikka määrättyyn erikoistehtävään valmistettu moottorikäyttöinen ajoneuvo, jossa on vähintään neljä pyörää tai telat ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on suurempi kuin 25 kilometriä tunnissa. M- ja N-luokan ajoneuvoksi ei kuitenkaan katsota nelipyöräistä ajoneuvoa, joka 11 §:n nojalla katsotaan L-luokkaan kuuluvaksi, 14 tai 15 §:n nojalla traktoriksi tai moottorityökoneeksi taikka 16 §:n nojalla maastoajoneuvoksi.

M- ja N-luokan ajoneuvot jaetaan seuraaviin alaluokkiin:

1) *M₁-luokan ajoneuvo (henkilöauto)* on ensisijaisesti matkustajien ja heidän matkatavaroidensa kuljettamiseen suunniteltu ja rakennettu auto, jossa on kuljettajan istuinpaikan lisäksi enintään kahdeksan istuinpaikkaa; henkilöautossa voi olla vain kuljettajan istuinpaikka, mutta ei tilaa seisoville matkustajille;

2) *M₂- ja M₃-luokan ajoneuvo (linja-auto)* on ensisijaisesti matkustajien ja heidän matkatavaroidensa kuljettamiseen suunniteltu ja rakennettu auto, jossa on kuljettajan istuinpaikan lisäksi enemmän kuin kahdeksan istumapaikkaa; M₂-luokan ajoneuvon luokittelumassa on enintään 5 tonnia ja M₃-luokan ajoneuvon yli 5 tonnia; M₂- ja M₃-luokan ajoneuvossa voi olla istumapaikkojen lisäksi seisoville matkustajille varattu tila;

3) *N₁-luokan ajoneuvo (pakettiauto)* on ensisijaisesti tavarankuljettamiseen suunniteltu ja rakennettu auto, jonka luokittelumassa on enintään 3,5 tonnia;

4) *N₂- ja N₃-luokan ajoneuvo (kuorma-auto)* on ensisijaisesti tavarankuljettamiseen suunniteltu ja rakennettu auto, jonka luokittelumassa on suurempi kuin 3,5 tonnia; N₂-luokan ajoneuvon luokittelumassa on enintään 12 tonnia ja N₃-luokan ajoneuvon yli 12 tonnia.

M- ja N-luokan ajoneuvoja luokiteltaessa erikoistarkoituksiin valmistettujen ajoneuvojen varusteet, kuten nosturi, betonipumppu ja huoltovälineet, rinnastetaan tavaraan.

Autoverolaissa (1482/1994) säädetään sellaisen auton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, rakenteesta, mitoituksesta ja muista verovapauden tai alennetun veron edellytyksistä.

17 §

Perävaunu ja hinattava laite

Auton perävaunut jaetaan luokittelumassan perusteella seuraaviin luokkiin:

1) O₁-luokan ajoneuvon (*kevyt perävaunu*) luokittelumassa on enintään 0,75 tonnia;

2) O₂-luokan ajoneuvon luokittelumassa on suurempi kuin 0,75 tonnia mutta enintään 3,5 tonnia;

3) O₃-luokan ajoneuvon luokittelumassa on suurempi kuin 3,5 tonnia mutta enintään 10 tonnia;

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

4) O₄-luokan ajoneuvon luokittelumassa on suurempi kuin 10 tonnia.

19 b §

Ajoneuvojen perusluokittelua koskevat tarkemmat määräykset

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa Euroopan unionin ajoneuvolainsäädännön vaatimuksiin perustuvia taikka liikenneturvallisuuden tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä luvussa tarkoitettujen ajoneuvojen luokittelusta.

3 luku

Erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen tarkempi luokitus

21 §

Ambulanssi

Ambulanssi on sairaiden tai loukkaantuneiden henkilöiden kuljetukseen tarkoitettu M-luokan ajoneuvo, jossa on erityisvarusteita tätä tarkoitusta varten.

24 a §

Erikoiskuljetusajoneuvo

Erikoiskuljetusajoneuvo on tieliikennelain 2 §:n 16 kohdassa tarkoitettuun erikoiskuljetukseen hyväksytty ajoneuvo, joka kuormaamattomana ylittää tiellä yleisesti sallitut mitat, taikka joka on hyväksytty kuormattuna tai kuormaamattomana tiellä yleisesti sallitut massat ylittävään kuljetukseen. Erikoiskuljetusajoneuvon hyväksyminen liikenteeseen edellyttää Liikenteen turvallisuusviraston myöntämää poikkeuslupaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että poikkeus ei lisää turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuvaa riskiä vähäistä enempää eikä vääristä kilpailua.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua poikkeuslupaa ei edellytetä moottorityökoneelta, tyyppihyväksytyltä ajoneuvolta, jonka käyttö liikenteessä ei edellytä tieliikennelain 87 c §:ssä tarkoitettua erikoiskuljetuslupaa eikä tyyppihyväksytyltä ajoneuvolta, jonka rekisteritietoihin kirjataan tieto ajoneuvon käytön edellytyksenä olevasta tieliikennelain 87 c §:ssä tarkoitettua erikoiskuljetusluvasta. Ajoneuvolta, jota ei tarvitse rekisteröidä, edellytetään 1 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa vain, jos ajoneuvon tai sen akseliston massa ylittää tiellä yleisesti sallitun massan.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräykset erikoiskuljetusajoneuvon liikennekäyttöön hyväksymisessä sovellettavista erikoiskuljetusajoneuvon käyttötarkoituksen edellyttämistä teknisistä lisävaatimuksista ja poikkeuksista ajoneuvoa koskevista teknisistä vaatimuksista. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset näitä vaatimuksia koskevista vaatimustenmukaisuuden osoittamisen teknisistä toteuttamistavoista.

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

24 b §

Erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen luokittelua koskevat tarkemmat määräykset

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa Euroopan unionin ajoneuvolainsäädännön vaatimuksiin perustuvia taikka liikenneturvallisuuden tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä luvussa tarkoitettujen ajoneuvojen luokittelusta.

27 §

Poikkeukset ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevista vaatimuksista

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia 25 §:n 1 momentissa säädetystä vaatimuksista. Poikkeusten tulee olla tarpeellisia, kun otetaan huomioon ajoneuvon käyttötarkoitus, liikenneturvallisuuden vaatimukset ja ajoneuvoa koskevien vaatimusten toteutettavuus.

Vammaisen kuljettajan tai vammaisen matkustajan käyttöön tarkoitettu ajoneuvo voidaan hyväksyä liikennekäyttöön, vaikka erikoislaite ei olisi säännösten ja määräysten mukainen, edellyttäen, että liikenneturvallisuus ei merkittävästi vaarannu.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää yksittäistä ajoneuvoa varten luvan poiketa ajoneuvon rakenteita, hallintalaitteita, varusteita, järjestelmiä, osia, erillisiä teknisiä yksiköitä ja muita vastaavia hyväksynnän kohteita koskevista, turvallisuuteen liittyvistä tämän lain nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä. Poikkeuslupan myöntämisen edellytyksenä on, että poikkeus ei lisää turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuvaa riskiä vähäistä enempää eikä vääristä kilpailua. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin poikkeuslupan myöntämisen edellytyksistä.

27 a §

Ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevat määräykset

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tekniset määräykset:

1) paineilmajarruilla varustettujen autojen ja niiden perävaunujen jarrujärjestelmää koskevista kansallisessa tyyppihyväksynnässä, yksittäishyväksynnässä, rekisteröintikatsastuksessa ja muutokatsastuksessa sovellettavista vaihtoehtoisista vaatimuksista;

2) liikennekäyttöön sallittuja nastoja ja nastarenkaita koskevista vaatimuksista.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa lisäksi tarvittaessa tarkemmat tekniset määräykset:

1) ajoneuvon rakennetta ja ominaisuuksia koskevista vaatimuksista;

2) ajoneuvon valmistenumeroa ja valmistajan kilpeä koskevista vaatimuksista;

3) ajoneuvon järjestelmiä, osia, erillisiä teknisiä yksiköitä ja varusteita koskevista vaatimuksista;

4) tavarankuljetukseen käytettävien ajoneuvojen kuormakorien ja kuormatilojen vaatimuksista, kuorman varmistamiseen käytettävistä kiinnityspisteistä sekä suojarakenteista;

5) kuorman sitomiseen ja varmistamiseen käytettävistä sidonta- ja kiinnitysvälineistä;

6) ajoneuvojen käyttöön liittyvistä, muista kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuista hyväksyntää edellyttävistä osista, järjestelmistä ja erillisistä teknisistä yksiköistä sekä muista varusteista kuin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista varusteista;

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

7) sellaisen muun M-luokan ajoneuvon, muun kuin ambulanssin, jota voidaan käyttää paareilla matkustavien tai vammaisten henkilöiden kuljetukseen, kuljetustilan mitoituksesta ja matkustamiseen tarvittavista apuvälineistä sekä niiden kiinnityksestä.

Tässä pykälässä tarkoitettujen määräysten tulee olla tarpeellisia riittävän kansainvälisen yleisen vaatimustason saavuttamiseksi sekä liikenneturvallisuuden, terveyden- ja ympäristönsuojelun riittävän tason varmistamiseksi.

29 §

Energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa muun ajoneuvon kuin moottorityökoneen energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista liikennekäyttöön hyväksymisen edellytyksenä olevista osista ja ominaisuuksista sekä muista vastaavista hyväksynnän kohteista. Valtioneuvoston asetuksella säädetään lisäksi tällaisen ajoneuvon hyväksynnässä sovellettavista melun ja päästöjen raja-arvoista.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuista energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista osien ja ominaisuuksien teknisistä vaatimuksista. Määräysten tulee olla tarpeellisia riittävän kansainvälisen yleisen vaatimustason saavuttamiseksi sekä liikenneturvallisuuden, terveyden- ja ympäristönsuojelun riittävän tason varmistamiseksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää yksittäistä ajoneuvoa varten luvan poiketa ajoneuvon energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista tämän lain nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä. Poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että poikkeus ei lisää turvallisuudelle, terveydelle ja ympäristölle aiheutuvaa riskiä vähäistä enempää eikä vääristä kilpailua. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin poikkeusluvan myöntämisen edellytyksistä.

32 §

Tyyppihyväksyntävelvollisuus

Edellä 1 momentissa mainittuun ajoneuvoluokkaan kuuluvaan ajoneuvoon, C-luokan ajoneuvoon ja liikennetraktoriin tarkoitettun erikseen myytävän järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tulee olla tyyppihyväksytty. Edellä 30 §:n 1 momentissa mainittujen Euroopan unionin säädösten mukaisesti tästä voidaan kuitenkin valtioneuvoston asetuksella säätää poikkeuksia.

36 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppihyväksynnässä

Edellä 35 §:ssä tarkoitettu vaatimustenmukaisuus osoitetaan hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

hyväksyntäviranomaisen myöntämällä tyyppihyväksyntätodistuksella tai nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

1) muiden vaatimusten kuin 30 §:n 1 momentissa mainittujen Euroopan unionin säädösten mukaisesti täyttää vastaavuutta edellyttävien vaatimusten vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista kansallisessa piensarjatyyppihyväksynnässä;

2) vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista kansallisessa tyyppihyväksynnässä;

3) siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asiantuntijan selvityksen perusteella.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista asioista tarvittaessa tarkemmat määräykset. Lisäksi poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräykset teknisistä tavoista osoittaa nastojen vaatimustenmukaisuus.

37 §

Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen arvioi 35 §:ssä tarkoitettujen vaatimukset täyttävän ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön tyyppin muodostavan vakavan vaaran liikenneturvallisuudelle tai vahingoittavan vakavasti ympäristöä taikka terveyttä, tyyppihyväksyntäviranomaisen voi kieltäytyä antamasta tyyppihyväksyntää. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava hyväksynnän epäämisestä viipymättä muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan komissiolle sekä perusteltava päätöksensä. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä kansallista tyyppihyväksyntää koskevan hakemuksen hylkäämisestä.

39 §

Tyyppihyväksyntärekisteri

Tyyppihyväksyntäviranomaisen pitää rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnöistä. Rekisteriin merkitään ajoneuvotyyppin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset.

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyyppimerkintä. Jos Euroopan unionin säädöksessä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppihyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkintää.

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

Vaatimustenmukaisuustodistuksen laatimisesta osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle sekä todistukseen merkittävistä tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei tavaramerkkiä tai tyyppimerkintää taikka muuta hyväksyntämerkintää tarvitse merkitä osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tällaista merkkiä tai merkintää ei edellytetä.

43 §

Suomessa hyväksytyn tyypin vaatimustenvastaisuudesta ilmoittaminen

Jos 42 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa on kyse EY-tyyppihyväksynnästä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille sekä Euroopan komissiolle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä niin edellytetään. Ilmoitus on tehtävä viipymättä 30 §:n 1 momentissa mainituissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyä menettelyä noudattaen. Jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä tyyppihyväksynnästä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet asianomaista sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä salassapitovelvollisuuden estämättä.

46 a §

Vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivalta

— — — — —
Tyyppihyväksyntäviranomaisella, nimetyllä tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

- 1) päästä ajoneuvojen, järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;
 - 2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein tämän lain nojalla sovellettavissa standardeissa tai Euroopan unionin säädöksissä taikka E-säännöissä määrätyt testit ja laskelmat;
 - 3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyn tyypin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;
 - 4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.
- — — — —

50 c §

Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset

Yksittäishyväksyttävän ajoneuvon on vastattava ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan EY-tyyppihyväksyntää tai kansallista piensarjatyypihyväksyntää koskevia vaatimuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto voi kuitenkin määräyksillään asettaa yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle näistä poikkeavia vaihtoehtoisia teknisiä vaatimuksia. Määräysten on varmistettava liikenneturvallisuuden ja ympäristönsuojelun taso, joka vastaa mahdollisimman hyvin EY-tyyppihyväksynnässä edellytettyä tasoa.

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

50 d §

Yksittäishyväksynnässä noudatettava menettely

Yksittäishyväksynnässä tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten ja määräysten mukainen. Yksittäishyväksynnässä noudatetaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa Euroopan unionin direktiivissä säädettyä menettelyä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksittäishyväksynnästä ja yksittäishyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin.

50 e §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä

Edellä 1 momentin lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan teknisten vaatimusten osalta osoittaa:

- 1) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysalueeseen vastaavan selvityksen perusteella;
- 2) 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyn asiantuntijan pätevyysalueeseen vastaavan selvityksen perusteella;
- 3) osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla hyväksymismerkinnällä;
- 4) valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmien tai testien;
- 5) vähäisiltä osin yksittäishyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista yksittäishyväksynnässä.

60 §

Rekisteröintikatsastus

Rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten ja määräysten mukainen. Rekisteröintikatsastuksesta annetaan ajoneuvon katsastukseen esittäneelle todistus.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröintikatsastuksesta, rekisteröintikatsastuksesta annettavasta todistuksesta sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei ajoneuvoa 1 ja 2 momentista poiketen tarvitse esittää rekisteröintikatsastukseen, ellei rekisteröintikatsastus ole tarpeen:

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

- 1) ajoneuvon yksilöimiseksi;
- 2) ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamiseksi rekisteriin;
- 3) sen tarkastamiseksi, täyttääkö ajoneuvo sitä koskevissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset; tai
- 4) muista kuin 1—3 kohdissa johtuvista, muista vastaavanlaisista syistä

60 a §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, milloin ajoneuvon vaatimustenmukaisuus rekisteröintikatsastuksessa voidaan 1 momentissa säädetystä poiketen osoittaa 50 e §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastustoimipaikan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista rekisteröintikatsastuksessa.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa lisäksi tarvittaessa määräykset käytettynä maahantuodun, muutetun ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista niiden muutosten osalta, jotka koskevat muita kuin 2 a §:ssä mainituissa EU-säädöksissä määriteltyjä osia ja ominaisuuksia.

61 a §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen muutokatsastuksessa

Vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen muutokatsastuksessa sovelletaan, mitä 60 a §:n 1—3 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, milloin ajoneuvon vaatimustenmukaisuus muutokatsastuksessa voidaan 1 momentissa säädetystä poiketen osoittaa 50 e §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastustoimipaikan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista muutokatsastuksessa.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa lisäksi tarvittaessa määräykset ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista muutokatsastuksessa siltä osin kuin muutokset koskevat muita kuin 2 a §:ssä mainituissa EU-säädöksissä määriteltyjä osia ja ominaisuuksia.

62 §

Kytkentäkatsastus

M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä O-luokan ajoneuvo on esitettävä kytkentäkatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöönottoa, jos kyseessä on erikoiskuljetukseen hyväksytty ajoneuvoyhdistelmä taikka jos ajoneuvojen mekaaniset kytkentälaitteet, jarrujen

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

toimintaa ohjaavien sähköjohtojen kytkentä tai paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitus tai sijoitus poikkeavat yleisesti ajoneuvoissa käytettävistä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa kytkentäkatsastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta sekä kytkentäkatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräykset siitä, millä edellytyksillä mekaanisia kytkentälaitteita, jarrujen toimintaa ohjaavien sähköjohtojen kytkentää ja paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitusta on pidettävä yleisesti ajoneuvoissa käytettävänä.

66 a §

Rekisteröintitodistus, rekisterikilvet ja varmenne

—————
Käytettäessä ajoneuvoa kansainvälisessä liikenteessä on rekisteröintitodistuksen I osa pidettävä mukana ajoneuvossa ajon aikana.
—————

Ajoneuvon siirtyessä uudelle omistajalle edellisen omistajan on luovutettava tälle ajoneuvon varmenne tai voimassa oleva rekisteröintitodistus sekä rekisterikilvet.
—————

73 §

Raportti teknisestä tienvarsitarkastuksesta

Teknisestä tienvarsitarkastuksesta annetaan ajoneuvon kuljettajalle raportti, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa niin edellytetään. Raportista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

76 §

Tietojen vaihto ja muu yhteistyö muiden valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan viranomaisten välillä

Poliisin, Tullin, rajavartiolaitoksen ja Liikenteen turvallisuusviraston on toimialallaan avustettava ETA-valtioiden toimivaltaisia viranomaisia siten kuin Euroopan yhteisössä liikennöivien hyötyajoneuvojen teknisistä tienvarsitarkastuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/30/EY 7 artiklassa tarkoitetaan.

—————
Poliisilla, Tullilla ja rajavartiolaitoksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa teknisissä tienvarsitarkastuksissa saamansa 2 momentissa tarkoitettut tiedot Liikenteen turvallisuusvirastolle, jolla on oikeus luovuttaa nämä ja muut 2 momentissa tarkoitettut tiedot asianomaisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.
—————

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

78 §

Lupaa edellyttävät osat ja tekniset yksiköt

Edellä 1 momentissa tarkoitetun luvan hakemiseen, myöntämiseen ja muuttamiseen, osan tai varusteen merkitsemiseen ja pakkaamiseen, lupaa edellyttäviin osiin ja varusteisiin, valmistajan ilmoituksiin sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen sovelletaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa Euroopan unionin direktiivissä säädettyjä ja sen nojalla hyväksytyjä menettelyitä.

84 §

Ajokieltoon määrääminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä ajoneuvon ajokieltoon, jos ajoneuvon rakennetta on muutettu 7 §:n tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti.

86 a §

Ajoneuvon vetäminen pois markkinoilta

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen ei ole tyytyväinen 1 momentissa tarkoitettuihin valmistajan toimenpiteisiin taikka jos se saa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaiselta 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava tästä valmistajalle. Jos valmistaja ei ehdota ja pane täytäntöön tehokkaita korjaavia toimenpiteitä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat suojaustoimenpiteet mukaan lukien ajoneuvon EY-tyypihyväksynnän peruuttaminen. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava peruuttamastaan ajoneuvon EY-tyypihyväksynnästä valmistajalle, muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan komissiolle kirjatulla kirjeellä tai vastaavalla sähköisellä välineellä 20 työpäivän kuluessa.

89 §

Asennus- ja korjaushuvan myöntämisen edellytykset

Lupaa digitaalisen ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen ei saa myöntää, jos hakija harjoittaa kuljetuksia, joihin sovelletaan tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 165/2014.

93 b §

Tyyppihyväksytyn ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön valmistajan muut ohjeet

Osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan, jolla on hallussaan EY-tyyppihyväksyntätodistus, jossa hyväksynnän myöntämisen perusteena olleen Euroopan unionin säädöksen mukaisesti asetetaan käyttörajoituksia tai asennusta koskevia erityisedellytyksiä, on annettava yksityiskohtaiset tiedot näistä ajoneuvon valmistajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Voimassaolevan T-, C-, L1e-, L2e- ja L6e -luokan ajoneuvon ja liikennetraktorin tyyppihyväksynnän laajennukseen ja ajoneuvon ensimmäiseen käyttöönottoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä 31 päivään joulukuuta 2017.

Tällä lailla kumotaan:

1) autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annettu liikenne- ja viestintäministeriön asetus (1248/2002);

2) paineilmajarrulla varustettujen autojen ja niiden perävaunujen jarrujen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta annettu liikenne- ja viestintäministeriön asetus (257/2009).

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat muut ennen lain voimaantuloa ajoneuvolain nojalla annetut tai muutoin sen nojalla voimassa olevat säädökset ja määräykset jäävät voimaan.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tieliikennelain (267/1981) 49 §:n 6 momentti ja 87 c §, sellaisina kuin ne ovat, 49 §:n 6 momentti laissa 523/2009 ja 87 c § laissa 1043/2014, sekä

lisätään 88 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 234/2006 ja 1610/2015, uusi 5 momentti seuraavasti:

49 §

Liikenteen ohjaajat

Liikenteen ohjaajalla on oltava selvästi erottuva vaatetus, joka vastaa standardin SFS-EN 471 tai SFS-EN ISO 20471 vaatimuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset erikoiskuljetuksen liikenteen ohjaajan vaatetuksen näkyvyysvaatimuksista.

87 c §

Erikoiskuljetuslupa

Erikoiskuljetukseen on oltava erikoiskuljetuslupa, jos kuljetus ylittää tiellä yleisesti sallitun massan tai merkittävästi tiellä yleisesti sallitun mitan. Erikoiskuljetuslupa edellytetään kuitenkin myös tiellä yleisesti sallitun mitan ylittävään kuljetukseen, jos erikoiskuljetukseen käytetään muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöön otettua ajoneuvoa. Lisäksi erikoiskuljetuslupa vaaditaan, jos liikenneturvallisuus on erityisesti varmistettava kuljetuksen laadun vuoksi tai muusta erityisestä syystä taikka jos kuljetusreitti, jolla kuljetus on mahdollinen, on määritettävä.

Erikoiskuljetusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) kuljetusta ei voida millään ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä kohtuullisesti suorittaa ylittämättä tiellä yleisesti sallittua mittaa tai massaa;
- 2) ei ylitetä ajoneuvon eikä ajoneuvoyhdistelmän liikenteessä käytettäväksi hyväksyttyä massaa eikä valmistajan sallimaa massaa;
- 3) ei ylitetä tienpitäjän tielle eikä tielaitteelle määrittämää kantavuutta;
- 4) kuljettaminen on tielaitteiden estämättä mahdollista tai ne ovat tarvittaessa kuljetusta varten tilapäisesti poistettavissa; ja
- 5) kuljetukseen käytetään sellaista ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jolla luvanvaraisen erikoiskuljetuksen suorittaminen on turvallista.

Siirtomerkein varustettua erikoiskuljetusajoneuvoa varten saa myöntää erikoiskuljetusluvan vain ajoneuvon tilapäiseen siirtoon kuormaamattomana. Kuormana saa kuitenkin kuljettaa kyseiseen ajoneuvoon kuuluvia osia ja varusteita.

Erikoiskuljetusluvan myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Erikoiskuljetusluvasa voidaan asettaa kuljetuksen reittiä, ajankohtaa ja muita kuljetuksen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä liikenneympäristön suojaamiseksi tarvittavia ehtoja.

Erikoiskuljetusluvan myöntämiseksi muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidylle tai käyttöönotetulle ajoneuvoyhdistelmälle on oltava raskaan kaluston rekisteröintikatsastuksia suorittavan katsastustoimipaikan antama todistus siitä, että ajoneuvoyhdistelmä täyttää erikoiskuljetusyhdistelmää Suomessa koskevat vaatimukset. Todistus on oltava, jos yksikin ajoneuvo yhdistelmässä on ulkomainen. Katsastustoimipaikan antamaa todistusta ei kuitenkaan tarvita ETA-valtiossa rekisteröidyltä tai käyttöönotetulta ajoneuvoyhdistelmältä, jos yhdistelmälle on rekisteröintivaltiossa annettu todistus, josta lupaviranomainen voi todeta erikoiskuljetusluvan edellytysten täyttymisen. Suomen- tai ruotsinkielinen todistus taikka todistuksen virallinen suomen- tai ruotsinkielinen käännös on vaadittaessa esitettävä liikenteenvalvojalle.

Eduskunnan vastaus EV 52/2017 vp

Lupaviranomainen voi peruuttaa erikoiskuljetusluvan määräajaksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei noudata erikoiskuljetusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai erikoiskuljetusluvassa asetettuja ehtoja taikka luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Luvan peruuttamisen sijasta luvanhaltijalle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen varoitus, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset erikoiskuljetusluvan myöntämisen edellytyksistä sekä siitä, milloin kuljetus edellyttää erikoiskuljetuslupaa.

88 a §

Lapsen kuljettaminen ajoneuvossa

Autossa käytettävän lasten turvalaitteen tulee olla tyyppihyväksytty E-säännön n:o 44 muutos-sarjan 03, E-säännön n:o 129 tai moottoriajoneuvojen turvavöitä ja turvajärjestelmiä koskevan neuvoston direktiivin 77/541/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen annetun komission direktiivin 2000/3/EY mukaisesti taikka sanotun E-säännön tai direktiivin myöhemmän version tai muutoksen mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tämä lain voimaan tullessa voimassa olevat erikoiskuljetusluvut jäävät voimaan.

Helsingissä 1.6.2017

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri